

**Helsingfors kyrkliga samfällighet
Gemensamma kyrkofullmäktige**

Protokoll 8/2023

Tid 26.10.2023 kl 18:00 - 21:57

Plats Församlingarnas hus, Engelsalen

Ärenden

§	Rubrik	Sida
§ 78	Meddelanden	6
§ 79	Laglighet och beslutförhet	7
§ 80	Protokolljusterare	8
§ 81	Godkännande av föredragningslistan	9
§ 82	Principerna för fördelningen av understöd till Kyrkans Utlandshjälp och för mission 2024-2027	10
§ 83	Kyrkan i Helsingfors – strategiprocess, lägesrapport och fullmäktigebeslut	20
§ 84	Godkännande av renoveringsutredningen gällande domkyrkans fasadrenovering och beslut om renoveringsprinciperna och maximikostnadskalkylen	22
§ 85	Försäljning av Helsingfors samfällighets fastighet Metsola (49-456-1-132)	29
§ 86	Godkännande av arrendeavtal för en planerad affärsfastighet på området i Libbstickan (andra behandlingen)	31
§ 87	Godkännande av det uppdaterade arrendeavtalet för Lövö köpcenter	35

Gemensamma kyrkofullmäktige

26.10.2023

Deltagare

	Namn		Tilläggsuppgifter
Närvarande	Vuori Wiking	ordförande	
	Perret Christoffer	vice ordförande	
	Ahonen Esa	medlem	
	Asikanius Riitta	medlem	
	Assmann Mervi	medlem	
	Frisk Sanna	medlem	
	Grünthal Lauri	medlem	
	Halenius Outi	medlem	
	Halla-aho Hilla	medlem	
	Havunen Minna	medlem	
	Heikkilä Marianne	medlem	
	Heinänen Saara	medlem	
	Hippi Juha-Pekka	medlem	
	Huhta Susse	medlem	
	Jalovaara Ville	medlem	
	Jauhiainen Signe	medlem	
	Jyväsjärvi Jussipekka	medlem	
	Karulinna Karoliina	medlem	
	Kautonen Saimi	medlem	
	Ketonen Satu	medlem	
	Kivistö Jenni	medlem	
	Koskelainen Laura	medlem	
	Kukkonen Suvi	medlem	
	Kuoppala Saara	medlem	
	Laaksonen Petri	medlem	
	Laine Anna	medlem	
	Lainela Ami	medlem	
	Lampilahti Maarit	medlem	
	Laturi Panu	medlem	
	Lehmusvirta Sanna	medlem	
	Lindholm Malin	medlem	
	Lindholm Marja	medlem	
	Manninen Katri	medlem	
	Markula Valtteri	medlem	
	Merikukka Salla	medlem	
	Mäkelä Emma	medlem	
	Nenonen Riikka	medlem	
	Pajunen Niklas	medlem	
	Pakkanen Sanna	medlem	
	Partanen Markku	medlem	
	Pohjolainen Tiiu	medlem	
	Pynnönen Heikki	medlem	
	Raike-Ojanen Elina	medlem	
	Raittinen Timo	medlem	
	Ruottinen Jenni	medlem	
	Salenius Jan-Anders	medlem	
	Salomaa Pekka	medlem	
	Salonen Ville	medlem	
	Sandell Torsten	medlem	
	Saurama Anna	medlem	
			protokolljusterare

Seppälä Ilkka	medlem	
Sihvonen Juha-Pekka	medlem	
Siimeslahti Sarlotta	medlem	
Soininvaara Anna-Maria	medlem	
Solastie Katariina	medlem	
Strandén Juhani	medlem	protokolljusterare
Suomalainen Nina	medlem	
Suontakanen Tapio	medlem	
Sällström Kalle	medlem	
Tervo-Hiltula Peppi	medlem	
Thurén Tiia	medlem	
Timonen Tuomas	medlem	
Tuominen Jukka	medlem	
Tuovila Siiri	medlem	
Valve Kaisa	medlem	
Vuorinen Tuulikki	medlem	
Wiikla Heidi	medlem	
Rintamäki Juha	tjänsteinnehavare	
Kajander Riitta	tjänsteinnehavare	
Rasmus Osmo	tjänsteinnehavare	
Silander Juha	Tjänsteinnehavare	
Forsén Stefan	Tjänsteinnehavare	
Holappa Kimmo	Tjänsteinnehavare	
Wickström Kirsi	sekreterare	
Linde-Raittinen Anne	teknisk sekreterare	
Yliruka Nora	teknisk sekreterare	
Nisula Joni	sakkunnig	
Ahva Toni	ersättare	
Dufva Veli-Pekka	ersättare	
Guseff Fredrik	ersättare	
Harju Risto	ersättare	
Hirsjärvi Ilmari	ersättare	
Korhonen Sanna-Maija	ersättare	
Laakkonen Miriikka	ersättare	
Leipakka Laura	ersättare	
Peltola Teijo	ersättare	
Peltonen Erkki	ersättare	
Pärssinen Mia Leena	ersättare	
Räikkönen Jarmo	ersättare	
Salo Miina	ersättare	
Sundman-Juselius Maria	ersättare	
Ahokas Lari	ersättare	
Murtovuori Jussi	ersättare	

Frånvarande

Airaksinen Karin
 Andersson Marjukka
 Anttila Maija
 Auvinen Petteri
 Castrén Maaret
 Dahlman Riikka
 Haili Mirka
 Harjunpää Johanna
 Harms-Aalto Martina
 Jordas Linda
 Juvonen Noora
 Karhumaa Anna

Lamminperä Tarja
Lehtipuu Otto
Luhtanen Satu
Meri Otto
Moilanen Helena
Mäkimattila Sari
Oikkola Raija
Panigrahi-Herler Anne
Saxberg Mirita
Tiiainen Elina
Voipio-Pulkki Liisa-Maria
Wass Hanna

Underskrift

Wiking Vuori
ordförande

Kirsi Wickström
sekreterare

Ärenden

78 - 87

Protokollet justerat

Helsingfors 1.11.2023

Juhani Strandén
protokolljusterare

Niklas Pajunen
protokolljusterare

Protokollet framlagt till påseende

Protokollet finns framlagt till påseende i samfällighetens registratur, Tredje linjen 22, Helsingfors under tiden 2.11.-4.12.2023 vardagar kl 9-15.

Gemensamma kyrkofullmäktige § 78

26.10.2023

Meddelanden

Gemensamma kyrkofullmäktige 26.10.2023 § 78

Beslutsförslag

Antecknas för kännedom.

Fullmäktige Eija-Riitta Korhola som representerat Töölön seurakunta, har flyttat från området och därmed mist sin valbarhet. I stället för henne har ersättaren Ilkka Seppälä kallats till återstoden av mandatperioden.

Ett sammandrag av diskussionerna mellan fullmäktiges opinionsgrupper har sammanställts och finns tillgängligt bland filerna i CloudMeeting.

Kyrkostyrelsen kartlägger för närvarande behovet av att förnya församlingarnas verksamhet. Frågeformuläret som sänds till de förtroendevaldas Teams-kanal och med ett nyhetsbrev ska besvaras före utgången av denna vecka.

Beslut

Antecknades för kännedom.

Gemensamma kyrkofullmäktige § 79

26.10.2023

Laglighet och beslutförhet

Gemensamma kyrkofullmäktige 26.10.2023 § 79

Beslut

Av kyrkofullmäktiges samtliga 91 medlemmar var 83 medlemmar närvarande vid sammanträdet. Mötet konstaterades vara lagligt sammankallat och beslutfört.

Gemensamma kyrkofullmäktige § 80

26.10.2023

Protokolljusterare

Gemensamma kyrkofullmäktige 26.10.2023 § 80

Beslutsförslag

Val av två protokolljusterare.

Beslut

Till protokolljusterare valdes Juhani Strandén och Niklas Pajunen.

Gemensamma kyrkofullmäktige § 81

26.10.2023

Godkännande av föredragningslistan

Gemensamma kyrkofullmäktige 26.10.2023 § 81

Beslut

Föredragningslistan godkändes.

Till grund för behandlingen lades gemensamma kyrkorådets förslag i ärendena 5-10.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 287
Gemensamma kyrkofullmäktige § 82

12.10.2023
26.10.2023

Principerna för fördelningen av understöd till Kyrkans Utlandshjälp och för mission 2024-2027

Gemensamma kyrkofullmäktige 26.10.2023 § 82
488/02.00.01/2023

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige fastställer principerna för fördelning av budgetanslag till Kyrkans Utlandshjälp samt för mission för åren 2024-2027:

- 1) budgetanslaget för mission och internationell diakoni uppgår till 2.655.000 €,
- 2) det icke riktade budgetunderstödet koncentreras till följande organisationer: Kyrkans Utlandshjälp, Finska Missionssällskapet, Finska Bibelsällskapet och Mediamission Budbärarna (Sansa),
- 3) av helhetsanslaget reserveras ca 19% för Kyrkans Utlandshjälp, ca 54 % för Finska Missionssällskapet, ca 6 % för Finska Bibelsällskapet, ca 4 % för Mediamission Budbärarna och resterande ca 17 % ställs till kyrkorådets disposition för att användas för riktade understöd,
- 4) i fråga om de medel som ställs till kyrkorådets disposition för riktade understöd och projektanslag betonas understödets effekt i mottagarlandet och samarbetet med församlingarna. Anslaget kan också användas för verksamhet i Finland samt för att stöda helsingforsförsamlingarnas samverkan med samarbetskyrkorna. Beviljande av stöd kräver ett separat avtal med Helsingfors kyrkliga samfällighet. I avtalet bestäms hur understödet ska användas.

Behandling

Direktören för gemensamt församlingsarbete Stefan Forsén presenterade ärendet.

Under behandlingen gjordes 25 inlägg.

Fullmäktige höll två mötespauser på 10 minuter.

Under behandlingen gjordes följande ändringsförslag:

1) Esa Ahonen gjorde följande motförslag:

Vi föreslår att beslutsförslagets första mening samt punkterna 2-3 ändras enligt följande (Vi föreslår alltså en tvåårsperiod 2024-25 i stället för en fyraårsperiod 2024-27): Gemensamma kyrkofullmäktige fastställer följande principer för fördelningen av budgetanslagen för mission och Kyrkans Utlandshjälp under åren 2024-2025: 2) det icke riktade budgetunderstödet beviljas Kyrkans Utlandshjälp och kyrkans samtliga missionsorganisationer, 3) av totalanslaget anvisas 16,9 % för Kyrkans Utlandshjälp, 50,5 % för Finska Missionssällskapet, 5,3 % för Finska Bibelsällskapet, 3,8 % för Mediamission Budbärarna, 0,6 % för Evankelinen lähetisyhdistys ELY, 5,3 % för Missionsföreningen Säningsmannen, 3,2 % för Finlands evangelisk-lutherska folkmission, 2,5 % för Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys SLEY, 0,6 % för Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland SLEF och 11,3 % ställs till gemensamma kyrkorådets disposition för riktade understöd. Motiveringar och hela förslaget jämte tabell som bilaga. Esa Ahonen ja Jukka Tuominen

Yhteinen kirkkoneuvosto § 287
Gemensamma kyrkofullmäktige § 82

12.10.2023
26.10.2023

Motförslaget understöddes av bl a Juhani Strandén, Jukka Tuominen, Kaisa Valve samt ett flertal övriga fullmäktige.

2) Torsten Sandell gjorde föreslag om att en ny 5) punkt fogas till grundförslaget:

Jag föreslår en ny beslutspunkt 5) i tillägg till beredningens förslag: Utöver ovan nämnda budgetunderstöd beviljar gemensamma kyrkofullmäktige för samma period ett årligt budgetunderstöd på 15 930 euro till vår kyrkas enda svenskspråkiga missionsorganisation, Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland rf (SLEF).

Tilläggsförslaget understöddes av bl a Heikki Pynnönen, Niklas Pajunen, Jan-Anders Salenius samt ett flertal övriga fullmäktige.

3) Torsten Sandell gjorde föreslag om att en ny 6) punkt fogas till grundförslaget:

Jag föreslår att en ny punkt 6) fogas till grundförslaget: Utöver ovan nämnda budgetunderstöd beviljar gemensamma kyrkofullmäktige under samma tidsperiod 140 715 € som icke specificerat årligt budgetunderstöd för Missionsföreningen Säningsmannens arbete bland de onåbara folken.

Tilläggsförslaget understöddes av bl a Juhani Strandén, Esa Ahonen, Jukka Tuominen samt ett flertal övriga fullmäktige.

4) Torsten Sandell gjorde föreslag om att en ny 7) punkt fogas till grundförslaget:

Jag föreslår att en ny punkt 7) fogas till grundförslaget: Utöver ovan nämnda budgetunderstöd beviljar gemensamma kyrkofullmäktige under samma tidsperiod 15 930 € som icke specificerat årligt budgetunderstöd till Evankelinen lähetisyhdistys(ELY), och välkomnar samtidigt organisationen som en av kyrkans missionsorganisationer.

Tilläggsförslaget understöddes av bl a Esa Ahonen, Jukka Tuominen, Juhani Strandén samt ett flertal övriga fullmäktige.

5) Tuulikki Vuorinen ändringsförslag punkt 4.

Jag föreslår att punkt 4) i 5 § ändras enligt följande: 4) vid beslut om de medel som ställs till gemensamma kyrkorådets disposition för riktade projektanslag ska understödets effekt i mottagarlandet och samarbetet med församlingarna betonas. Anslaget kan också användas för verksamhet i Finland samt för samarbetet mellan församlingarna i Helsingfors. Av anslaget kan understöd också beviljas för internationella, lutherska, ekumeniska eller allmänskristliga organisationer vars verksamhet direkt eller indirekt stöder de finländska missionsorganisationernas verksamhet, även om dessa inte direkt hör till Finlands kyrkas missionsorganisationer. Beslut om understöd förutsätter att ett separat avtal om hur understödet används ingås med Helsingfors kyrkliga samfällighet.

Det ändringsförslaget understöddes av bl a Markku Partanen, Kati Solastie, Ilkka Seppälä samt ett flertal övriga fullmäktige.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 287
 Gemensamma kyrkofullmäktige § 82

12.10.2023
 26.10.2023

Ordförande avslutade diskussionen.

Ordförande konstaterade att sammanlagt fem understödda ändringsförslag gjorts.

Inget ändringsförslag hade gjorts i beslutsförslagets 1) punkt varav punkt 1) godkändes enhälligt.

Därefter gav ordförande följande omröstningsproposition.

Först sker röstning mellan grundförslaget och Esa Ahonens första mening. Därefter mellan grundförslaget och Ahonens ändringsförslag som gäller punkt 2) varefter det röstas mellan grundförslaget och Ahonens ändringsförslag som gäller punkt 3).

Sedan sker röstning mellan grundförslaget och Vuorinens ändringsförslag i punkt 4.

Slutligen röstas det om Sandells tilläggsförslag 5-7 i nämnd ordning.

Omröstningspropositionen godkändes.

Omröstning 1: De som understöder grundförslaget röstar Ja och de som understöder Ahonens motförslag till första mening röstar nej.

Ordförande meddelade resultatet: 62 ja-röster, 20 nej-röster. Ahonens motförslag förkastades.

Omröstning 2: De som understöder grundförslaget röstar Ja och de som understöder Ahonens ändringsförslag som gäller punkt 2) röstar nej.

Ordförande meddelade resultatet: 64 ja-röster, 18 nej-röster. Ahonens motförslag förkastades.

Omröstning 3: De som understöder grundförslaget röstar Ja och de som understöder Ahonens ändringsförslag som gäller punkt 3) röstar nej.

Ordförande meddelade resultatet: 64 ja-röster, 18 nej-röster. Ahonens motförslag förkastades.

Omröstning 4: De som understöder grundförslaget röstar Ja och de som understöder Vuorinens ändringsförslag som gäller punkt 4) röstar nej.

Ordförande meddelade resultatet: 58 ja-röster, 23 nej-röster, tomt 1. Vuorinens ändringsförslag förkastades.

Omröstning 5: De som understöder grundförslaget utan punkt 5) röstar Ja och de som understöder Sandells ändringsförslag om en ny punkt 5) röstar nej.

Ordförande meddelade resultatet: 62 ja-röster, 20 nej-röster. Sandells ändringsförslag förkastades.

Omröstning 6: De som understöder grundförslaget utan punkt 6) röstar Ja och de som understöder Sandells ändringsförslag om en ny punkt 6) röstar nej.

Ordförande meddelade resultatet: 64 ja-röster, 18 nej-röster. Sandells ändringsförslag förkastades.

Omröstning 7: De som understöder grundförslaget utan punkt 7) röstar Ja och de som understöder Sandells ändringsförslag om en ny punkt 7) röstar nej.

Ordförande meddelade resultatet: 63 ja-röster, 19 nej-röster. Sandells ändringsförslag förkastades.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 287
Gemensamma kyrkofullmäktige § 82

12.10.2023
26.10.2023

Gemensamma kyrkofullmäktige fastställde principerna för fördelning av budgetanslag till Kyrkans Utlandshjälp samt för mission för åren 2024-2027:

- 1) budgetanslaget för mission och internationell diakoni uppgår till 2.655.000 €,
- 2) det icke riktade budgetunderstödet koncentreras till följande organisationer: Kyrkans Utlandshjälp, Finska Missionssällskapet, Finska Bibelsällskapet och Mediamission Budbärarna (Sansa),
- 3) av helhetsanslaget reserveras ca 19% för Kyrkans Utlandshjälp, ca 54 % för Finska Missionssällskapet, ca 6 % för Finska Bibelsällskapet, ca 4 % för Mediamission Budbärarna och resterande ca 17 % ställs till kyrkorådets disposition för att användas för riktade understöd,
- 4) i fråga om de medel som ställs till kyrkorådets disposition för riktade understöd och projektanslag betonas understödets effekt i mottagarlandet och samarbetet med församlingarna. Anslaget kan också användas för verksamhet i Finland samt för att stöda helsingforsförsamlingarnas samverkan med samlarbetskyrkorna. Beviljande av stöd kräver ett separat avtal med Helsingfors kyrkliga samfällighet. I avtalet bestäms hur understödet ska användas.

Följande fullmäktige meddelade avvikande åsikt i beslutet: Esa Ahonen, Hilla Halla-aho, Risto Harju, Niklas Pajunen, Markku Partanen, Christoffer Perret, Heikki Pynnönen, Torsten Sandell, Ilkka Seppälä, Juhani Stranden, Tiia Thurén, Jukka Tuominen och Tuulikki Vuorinen.

De skriftligt inlämnade avvikande åsikterna lades till protokollet.

Gemensamma kyrkorådet 12.10.2023 § 287

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige fastställer principerna för fördelning av budgetanslag till Kyrkans Utlandshjälp samt för mission för åren 2024-2027:

- 1) budgetanslaget för mission och internationell diakoni uppgår till 2.655.000 €,
- 2) det icke riktade budgetunderstödet koncentreras till följande organisationer: Kyrkans Utlandshjälp, Finska Missionssällskapet, Finska Bibelsällskapet och Mediamission Budbärarna (Sansa),
- 3) av helhetsanslaget reserveras ca 19% för Kyrkans Utlandshjälp, ca 54 % för Finska Missionssällskapet, ca 6 % för Finska Bibelsällskapet, ca 4 % för Mediamission Budbärarna och resterande ca 17 % ställs till kyrkorådets disposition för att användas för riktade understöd,
- 4) i fråga om de medel som ställs till kyrkorådets disposition för riktade understöd och projektanslag betonas understödets effekt i mottagarlandet och samarbetet med församlingarna. Anslaget kan också användas för verksamhet i Finland samt för att stöda helsingforsförsamlingarnas samverkan med samlarbetskyrkorna. Beviljande av stöd kräver ett separat avtal med Helsingfors kyrkliga samfällighet. I avtalet bestäms hur understödet ska användas.

Behandling

Jukka Pakarinen anmälde jäv och avlägsnade sig
(Förvaltningslagen, 28 § 1 mom. punkt 5).

Riitta Asikanius ledde ordet under behandlingen av ärendet.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 287
Gemensamma kyrkofullmäktige § 82

12.10.2023
26.10.2023

Stefan Forsén föredrog ärendet.

Esa Ahonen föreslog följande ändring:

”Vi föreslår att GKR:s beslutsförslag ändras som följer:

Gemensamma kyrkorådet besluter föreslå för gemensamma kyrkofullmäktige att gemensamma kyrkofullmäktige fastställer följande principer för fördelningen av anslaget för mission och Kyrkans Utlandshjälp under 2024-2025:

2) icke riktat budgetunderstöd beviljas Kyrkans Utlandshjälp och kyrkans samtliga missionsorganisationer,

3) av helhetsanslaget reserveras 16,9 % för Kyrkans Utlandshjälp, 50,5 % för Finska Missionssällskapet, 5,3 % för Finska Bibelsällskapet, 3,8 % för Mediamission Budbärarna, 0,6 % för Evankelinen lähetysyhdistys ELY, 5,3 % för Missionsföreningen Såningsmannen, 3,2 % för Finlands ev.luth Folkmission, 2,5 % för Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys SLEY, 0,6 % för Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland SLEF och 11,3 % ställs till gemensamma kyrkorådets disposition för riktade understöd, (vi föreslår alltså en tvåårsperiod 2024-25 i stället för en fyraårsperiod). Motiveringar och hela föredragningen jämte bifogad tabell finns i bilagan.”

Jukka Tuominen understödde Esa Ahonens motförslag.

Ordförande gav följande omröstningsproposition: De som stöder föredragandes grundförslag röstar ja och de som understöder Ahonens motförslag röstar nej.

För grundförslaget röstade Lari Ahokas, Riitta Asikanius, Mervi Assmann, Petteri Auvinen, Lasse Halme, Marianne Heikkilä, Ami Lainela, Otto Lehtipuu, Marja Lindholm, Elina Raike-Ojanen, Jan-Anders Salenius och Kalle Sällström. Motförslaget stöddes av Esa Ahonen och Jukka Tuominen.

Omröstningsresultatet 12 ja och 2 nej konstaterades.

Beslut

Beslutförslaget godkändes.

Esa Ahonen och Jukka Tuominen lämnade avvikande åsikt i beslutet.

Redogörelse

Anslaget som reserveras i budgeten

Från och med jubelåret 2000 har ett anslag om 3 % av kyrkoskatteintäkterna reserverats för mission och internationell diakoni. Anslaget beräknas på basis av medlemmarnas kyrkoskatter och samfundsskatterna som staten redovisar.

2016 slopades samfundsskatten och ersattes med ett anslag i statsbudgeten, anslaget utgör en kompensation för de kostnader som folkbokföringen, begravningsväsendet och underhållet av de kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna medför. Det treprocentiga anslaget beräknas därför i budgeten på medlemmarnas kyrkoskatter. Enligt riktlinjerna från samfällighetens ledningsgrupp föreslogs att budgetanslaget för mission och Kyrkans Utlandshjälp för 2020 bibehålls så att understödet i euro är ungefär det samma som i föregående budget, dvs 2 920 000 €. Så fortsatte man till år 2023. År 2022 godkände kyrkofullmäktige ett sparprogram som också innebar sparåtgärder. Då skar man också ned anslagen för annan gemensam verksamhet vilket innebar att understöden för mission och internationell diakoni år 2023 uppgått till 2 655 000 €. Minskningen uppgår till 265.000 €, dvs mindre än den inbesparing om 13,28 % som

Yhteinen kirkkoneuvosto § 287
Gemensamma kyrkofullmäktige § 82

12.10.2023
26.10.2023

förutsattes. Nu är summan ca 3% av den kyrkoskatt som medlemmarna betalar i år. Föreslås att summan bibehålls oförändrat också nästa år.

Riktade och icke riktade anslag

Drygt två tredjedelar av anslaget har getts som icke riktade anslag. En knapp tredjedel av anslaget ställs till kyrkorådets disposition för beviljande av riktade projektanslag på basis av ansökan. I dessa projekt synliggörs församlingarnas och samfällighetens roll så att man för församlingsmedlemmarna kan berätta vilken nytta man åstadkommit med hjälp av understöden. Dessutom ger detta en möjlighet att hjälpa offren för akuta katastrofer.

Vid beviljande av riktade understöd betonas effekten som understödet förväntas ha i mottagarlandet och hur det inverkar på samarbetet med församlingarna. Anslaget kan också användas i Finland samt för att stöda samarbetet mellan samfälligheten och samarbetskyrkorna.

Kyrkans missionsorganisationer och fördelningen av anslag

Kyrkans officiella missionsorganisationer:

FMS Finska Missionssällskapet

SLEY Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys

SLEF Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

FBS Finska Bibelsällskapet

SEKL Finlands evangelisk-lutherska folkmission

ELK Missionsföreningen Såningsmannen

SANSA Mediamission Budbärarna

samt som nytt objekt från och med detta år

ELY 2008 lämnade Evankelinen lähetisyhdistys ELY i protest Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (SLEY).

Till år 2009 beviljade Helsingfors samfällighet ett icke riktat understöd till kyrkans samtliga officiella missionsorganisationer. År 2010 slutade samfälligheten understöda SLEY och SLEF. Den främsta orsaken är att lejonparten av SLEY:s och SLEF:s personal vägrar samarbeta med kvinnliga präster.

2011 beslöt kyrkofullmäktige att understödet till SEKL, ELK och SANSA ska upphöra före utgången av 2014. Beslutet påverkades av den diskussion som hösten 2010 och våren 2011 fördes om hur man förhåller sig till kvinnopräster och sexuell inriktning.

Under 2013 undertecknade missionsorganisationerna och Kyrkans Utlandshjälp ett femårigt grundavtal med kyrkan. I avtalet definieras principerna som avtalsparterna ska följa i Finlands ev-luth. kyrkas missionsarbete. Avtalet ingriper inte i organisationernas civilrättsliga ställning. Kyrkan förbinder sig att på lika grunder behandla alla organisationer som undertecknat avtalet. Avtalsparterna erkänner de övriga avtalsparternas ställning som kyrkans missionsorganisationer och förbinder sig till att samarbeta med dem.

Avtalsparterna är skyldiga att i sin verksamhet följa Finlands ev.-luth kyrkas bekännelse och beslut och att följa den av kyrkan godkända missionsstrategin och dess verksamhetsprinciper. I avtalet rekommenderas att understöd beviljas kyrkans samtliga

Yhteinen kirkkoneuvosto § 287
Gemensamma kyrkofullmäktige § 82

12.10.2023
26.10.2023

missionsorganisationer som undertecknat grundavtalet, dock med beaktande av eventuella förändringar i avtalsläget.

Vid en provomröstning som hölls i samband med kyrkofullmäktiges aftonskola den 23.4.2015 stödde en klar majoritet av fullmäktigemedlemmarna att de icke riktade budgetanslagen koncentreras till de organisationer som beviljats understöd år 2015, dvs Kyrkans Utlandshjälp, Finska Missionssällskapet och Finska Bibelsällskapet. Man ansåg också att anslagsfördelningen torde bibehållas så att 20,72% av hela beloppet reserveras för Kyrkans Utlandshjälp, 56,03 % för Finska Missionssällskapet, 6,12 % för Finska Bibelsällskapet och 17,12 % ställs till kyrkorådets disposition för riktade understöd.

Under diskussionerna som föregick anslagsbesluten för 2020-2023 betonades att det är skäl att fortsättningsvis fastställa principerna för anslagsfördelningen för hela fyraårsperioder, eftersom detta ger organisationerna bättre möjligheter att planera sin verksamhet. Samtidigt beslöt man utreda om Mediamission Budbärarna (SANSA) kunde höra till de organisationer som beviljas icke riktat understöd. Gemensamma kyrkofullmäktige fattade också motsvarande beslut.

Eftersom läget i missionsorganisationerna kan ha förändrats sedan de senast meddelade om sina riktlinjer och besvarade samfällighetens frågeformulär, gavs organisationerna i slutet av sommaren 2023 möjlighet att ändra, korrigera eller precisera sina svar. Organisationerna kunde sända sina svar direkt till registraturen och hade dessutom möjlighet att muntligt framföra sin organisations ställningstaganden och riktlinjer. I hearingen som hölls den 24.8.2023 deltog Finska Missionssällskapet, Finska Bibelsällskapet, Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys, Missionsföreningen Sångningsmannen, Mediamission Budbärarna samt Evankelinen lähetysyhdistys. Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys och Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland deltog inte och SLEF besvarade inte det nya frågebatteriet.

Av organisationernas svar och förhandlingarna framgick att läget i stort inte förändrats sedan 2019.

Organisationernas svar som bilaga.

Helsingfors hovrätts utslag gällande besväret

I diskussionerna om anslaget som reserverats för mission och Kyrkans Utlandshjälp framförs ofta att samfälligheten borde följa kyrkostyrelsens beslut om de officiella missionsorganisationerna. Man insinuerar att kyrkofullmäktige bryter mot lagen då vissa organisationer på grund av sitt förhållningssätt till kvinnopräster och sexuella minoriteter inte beviljas anslag.

Det är skäl att konstatera att kyrkostyrelsen inte har rätt att besluta över enskilda församlingars eller församlingsekonomiers understödsbeslut. Även om kyrkostyrelsens anvisningar är en stark rekommendation som säkert beaktas i församlingarnas beslutsprocess är anvisningarna inte bindande gentemot kyrkofullmäktige. Därtill finns Helsingfors förvaltningsdomstols beslut gällande ett besvär som inlämnats med anledning av kyrkofullmäktiges beslut av den 10.11.2011, § 17. I kyrkofullmäktiges beslut konstateras att understöd beviljas kyrkans officiella missionsorganisationer, såvitt dessa följer kyrkans beslut och kan anses agera i överensstämmelse med gemensamma kyrkorådets och gemensamma kyrkofullmäktiges riktlinjer och principer för verksamheten. I beslutet nämns vilka missionsorganisationer som följer riktlinjerna och vilka organisationers understöd som stegvis ska trappas ned och därefter upphör år 2014. I besväret krävs att beslutet att formuleringen "kan anses agera i överensstämmelse med gemensamma kyrkorådets och gemensamma kyrkofullmäktiges riktlinjer och principer för verksamheten" ska strykas och att en organisation ska läggas till dem som beviljas understöd. I motiveringarna till besväret konstateras bl a att be-

Yhteinen kirkkoneuvosto § 287
Gemensamma kyrkofullmäktige § 82

12.10.2023
26.10.2023

slutet är lagstridigt eftersom det är bygger på godtycke, är slumpmässigt och att kyrkofullmäktige överskridit gränsen för sin prövningsrätt. Kyrkofullmäktiges beslut är en programförklaring som fullmäktige saknar befogenheter att avge.

I sitt beslut konstaterar förvaltningsdomstolen att kyrkofullmäktige har haft kompetens att besluta om fördelningsprinciperna för budgetanslagen 2012-2014 för mission och till Kyrkans Utlandshjälp och att anslagen i budgeten för 2012 ska överensstämma med beslutet. Gemensamma kyrkofullmäktiges beslut har inte skett i riktig ordning. Kyrkofullmäktige har inte överskridit sina befogenheter eller missbrukat sina skönmässiga befogenheter och beslutet är inte heller i övrigt olaga i det avseende som angetts i besväret. Kyrkobesvär kan inte anföras på ändamålsenlighetsgrunder.

Förvaltningsdomstolens utslag framgår av bilagan.

Summering av diskussionerna 2023 och organisationernas svar

I nuläget meddelar organisationerna som hittills fått understöd klart och tydligt att de inte godkänner ojämlikhet. Organisationerna främjar jämlikhet i sin verksamhet och dessa frågor påverkar också deras val av samarbetsparter. Av de övriga organisationerna meddelar ELY att de kan samarbeta med kvinnliga präster. Vid rekrytering ställer ELY inte frågor om sexuell läggning eller privatlivet. ELY fick också svara på frågan om de godkänner en förkunnelse som ser det traditionella äktenskapet som enda möjlighet eller ser på homosexualitet som en sjukdom eller synd som man kan frigöra sig från. Svaret på frågan var att förkunnaren i dessa frågor måste ges fria händer att välja själv men att ELY som organisation står för den traditionella synen på äktenskapet.

SEKL meddelar att organisationen håller fast vid den gamla ämbetssynen och den traditionella synen på äktenskapet.

Budbärarna meddelar att man börjat utarbeta en ny strategi som förhoppningsvis ska göra det möjligt att godkänna att kvinnliga präster deltar i organisationens verksamhet. Enligt gällande riktlinjer accepteras endast män.

Organisationerna fick också redogöra för hur jämlikhet, demokrati, mänskliga rättigheter, förbättrande av barnens och kvinnornas ställning i samhället samt en hållbar miljöutveckling kan skönjas i deras verksamhet.

Vidare ställdes frågor om medlemskåren och hur församlingarna kan påverka beslutsfattandet. Det är intressant att konstatera att ELY endast har personmedlemmar (664) och att styrelsen väljs av årsmötet.

SEKL är en förbundsorganisation som består av distriktsföreningar och styrelsen utses av årsmötet. Församlingarna kan sända representanter till årsmötet och om de är understödande medlemmar har de närvaro- och yttranderätt.

SÅNINGSMANNEN har endast personmedlemmar.

Bibelsällskapets medlemmar är församlingarna (personmedlemmar kan också godkännas).

FMS har endast församlingsmedlemmar (enstaka personmedlemmar enligt tidigare stadgar).

SANSA har både församlings- och personmedlemmar.

KUH är en stiftelse till vilken Kyrkostyrelsen utser två medlemmar.

På basis av detta kan man dra olika slutsatser. Det verkar som om att de organisationer som är mer demokratiska, dvs där församlingarna har en starkare ställning, förhåll-

Yhteinen kirkkoneuvosto § 287
 Gemensamma kyrkofullmäktige § 82

12.10.2023
 26.10.2023

ler sig till minoriteter och jämställdhet på ett annat sätt än i de organisationer som endast har personmedlemmar.

Organisationernas svar och en sammanfattning av diskussionerna som bilaga.

Alternativa beslutsförslag för perioden 2024-2027

Inom samfälligheten försöker man i allt högre utsträckning till att med samarbetsparterna ingå avtal. I dessa avtal ingår bestämmelser om transparens, hur effekten av verksamheten ska kontrolleras och utvärderas samt hur samfällighetens riktlinjer och värdegrund ska beaktas i verksamheten. I detta skede är det säkert skäl att ingå motsvarande avtal också beträffande missionsanslagen.

Anslagsfördelningen på organisationerna har reglerats av vissa faktorer, t ex personalstyrkan, församlingarnas frivilliga understöd samt tidigare praxis. Det är klart att det inte finns någon allt igenom rättvis modell för anslagsfördelningen. Därför borde man följa samma fördelning som hittills, med tanke på organisationernas möjligheter att fungera.

Då nedanstående alternativ 1 valdes fästes uppmärksamhet vid att samtliga organisationer i gruppen i alla avseenden förbundit sig till att främja jämlikhet och jämställdhet. Också deras avtalsorganisationer främjar jämlikhet och jämställdhet till den del organisationen själv kan inverka på detta. I praktiken är det fråga om hur organisationen förhåller sig till kvinnliga präster och äktenskapsbegreppet (godkänner organisationen äktenskap mellan samkönade personer). Beslutsalternativ för perioden 2024 – 2027:

1. Samfälligheten fortsätter som förut, dvs fördelar sitt understöd på Kyrkans Utlandshjälp, Finska Missionssällskapet, Bibelsällskapet och SANSA. Fördelningen på de enskilda organisationerna skulle vara:

- a. KUH 19 % = 500.000 €
- b. FMS 54 % = 1.450.000 €
- c. FBS 6 % = 150.000 €
- d. SANSA 4 % = 105.000 €
- e. GKR: dispositionsmedel och för riktade understöd 17 % = 450.000 €

2. Alla officiella missionsorganisationer beviljas understöd. I så fall är fördelningen (enligt Helsingfors stifts frivilliga understöd 2018)

- a. KUH 27,14 % = 720 000 €
- b. FMS 30,85 % = 819 000 €
- c. FBS 10,20 % = 270 000 €
- d. Suomen Ev.lut. Kansanlähetys SEKL 3,14 % = 83 000 €
- e. Ev.lut. Missionsföreningen Säningsmannen ELK 3,84 % = 102 000 €
- f. Mediamission Budbärarna SANSA 4,82 % = 128 000 €
- g. Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys SLEY 2,10 % = 55 000 €
- h. Svenska Lutherska evangeliföreningen SLEF 0,57 % = 15 000 €
- i. ELY 0,34% = 8 994 €
- j. GKR: dispositionsmedel och för riktade understöd 17 % = 450.000 €

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 287	12.10.2023
Gemensamma kyrkofullmäktige	§ 82	26.10.2023

Barnkonsekvensbedömning

Ärendet kräver inte barnkonsekvensbedömning.

Tilläggsuppgifter

Direktören för gemensamt församlingsarbete Stefan Forsén, stefan.forsen@evl.fi

Distribution

Kirkon viralliset lähetysjärjestöt
Kirkon Ulkomaanapu

Bilagor

- 1 Evankelinen lähetisyhdistys ELY ry:n vastaukset Helsingin seurakuntayhtymän kyselyyn 2024-2027
- 2 Medialähetys Sanansaattajien vastaukset Helsingin seurakuntayhtymän kysymyksiin
- 3 Suomen Ev.lut. Kansanlähetysten vastaukset kyselyyn
- 4 Suomen Piipaseuran vastaukset kyselyyn kirkkovaltuuston päätöksentekoa varten
- 5 Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen (SLEY) vastaukset kyselyyn kirkkovaltuuston päätöksentekoa varten
- 6 Suomen Lähetysseuran vastaukset Helsingin seurakuntayhtymälle FELM 2023 08 21
- 7 Kirkon Ulkomaanavun selvitys HSRKY
- 8 Kylväjä-Vastaukset-Helsingin-srky-kyselyyn-2023
- 9 Muistio Lähetysjärjestöt ja kv-diakonia vieraana 24.8.
- 10 Hallinto-oikeuden päätös lähetysmäärärahat
- 11 Äänestystiedot
- 12 Eriävä mielipide

Yhteinen kirkkoneuvosto § 289
 Gemensamma kyrkofullmäktige § 83

12.10.2023
 26.10.2023

Kyrkan i Helsingfors – strategiprocess, lägesrapport och fullmäktigebeslut

Gemensamma kyrkofullmäktige 26.10.2023 § 83
 392/00.01.02/2022

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige
 1) antecknar lägesrapporten för kännedom
 2) besluter framskjuta beslutet om strategin för Kyrkan i Helsingfors till kyrkofullmäktiges möte 25.1.2024.

Behandling

Samfällighetens direktör Juha Rintamäki presenterade ärendet.
 Under behandlingen gjordes 1 inlägg.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Gemensamma kyrkorådet 12.10.2023 § 289

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige
 1) antecknar lägesrapporten för kännedom
 2) besluter framskjuta beslutet om strategin för Kyrkan i Helsingfors till kyrkofullmäktiges möte 25.1.2024.

Behandling

Juha Rintamäki presenterade ärendet.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Behandlingen av och beslutet om Kyrkan i Helsingfors strategin framskjuts till fullmäktigemötet i januari

Yhteinen kirkkoneuvosto § 289
Gemensamma kyrkofullmäktige § 83

12.10.2023
26.10.2023

Den 15.6.2023 fattade kyrkofullmäktige beslut om den nya strategiprocessen för Kyrkan i Helsingfors. Då ställde man som mål att beslut om strategin ska fattas vid kyrkofullmäktiges möte i december 2023.

Vid fullmäktigemötet den 14.12.2023 ska flera stora ärenden behandlas. I inläggen under fullmäktigemötet den 15.6.23 betonades vikten av att strategins slutresultat utarbetas i en komprimerad process, men ändå så att tidtabellen inte går före kvalitetskraven. Av tre orsaker föreslås nu att den slutliga behandlingen av strategin framskjuts till den 25.1.2024:

1. genom att framskjuta behandlingen av strategin med en månad kan de val som tas upp i den nya strategin ske på basis av en så god beredning som möjligt och på så sätt att fullmäktige själv kan delta i under mötet,
2. diskussionen om ärendet kolliderar inte med behandlingen av de övriga ärenden som ska behandlas den 14.12.,
3. då behandlingen framskjuts kan också resultatet från Framtidsdagen närmare bearbetas innan beslutet tas.

Trots den nya tidtabellen kan strategin implementeras från början av 2024, tjäna som underlag vid beredningen av verksamhets- och ekonomiplanen för 2025 och behandlas vid den planerade medarbetardagen den 30.1.2024.

Lägesrapport gällande strategiprocessen för Kyrkan i Helsingfors

Strategin för Kyrkan i Helsingfors gäller Helsingfors kyrkliga samfällighet, dvs helsingforsförsamlingarna och de gemensamma tjänsterna. Strategin indelas i fyra faser. Insiktsfasen avslutades i månadsskiftet augusti-september. Åsiktsfasen pågår som bäst och vi närmar oss den tredje fasen då valen görs i november. Den fjärde fasen inleds 2024 då förverkligandet av strategin inleds. En sammanfattning av processläget i oktober 2023 medföljer som bilaga.

Barnkonsekvensbedömning

Ärendet kräver inte barnkonsekvensbedömning.

Tilläggsuppgifter

Samfällighetens direktör Juha Rintamäki juha.rintamaki@evl.fi
Sakkunnig Eeva Salonen eeva.salonen@evl.fi

Bilagor

13 Kirkko Helsingissä -strategian tilannekatsaus 102023

Yhteinen kirkkoneuvosto § 293
 Gemensamma kyrkofullmäktige § 84

12.10.2023
 26.10.2023

Godkännande av renoveringsutredningen gällande domkyrkans fasadrenovering och beslut om renoveringsprinciperna och maximikostnadskalkylen

Gemensamma kyrkofullmäktige 26.10.2023 § 84
 547/03.03.01/2023

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige
 1) godkänner den av fastighetsavdelningen utarbetade reparerbarhetsutredningen jämte renoveringsprinciper beträffande underhållsrenoveringen av fasaderna,
 2) fastställer projektets maximikostnadskalkyl till 5,90 mn € (inkl moms) enligt prisnivån 9/2023, Haahtela-anbudsindex 113. Av beloppet allokeras ca 0,1 mn € till år 2023, ca 2,70 mn € till år 2024 och ca 3,10 mn € till år 2025,
 3) ger gemensamma kyrkorådet rätt att välja entreprenör för underhållsrenoveringen av Domkyrkans fasader och att inleda arbetet då finansiering och tillstånd erhållits.

Behandling

Under behandlingen gjordes 7 inlägg.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Gemensamma kyrkorådet 12.10.2023 § 293

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet föreslår att kyrkofullmäktige
 1) godkänner den av fastighetsavdelningen utarbetade reparerbarhetsutredningen jämte renoveringsprinciper beträffande underhållsrenoveringen av fasaderna,
 2) fastställer projektets maximikostnadskalkyl till 5,90 mn € (inkl moms) enligt prisnivån 9/2023, Haahtela-anbudsindex 113. Av beloppet allokeras ca 0,1 mn € till år 2023, ca 2,70 mn € till år 2024 och ca 3,10 mn € till år 2025,
 3) ger gemensamma kyrkorådet rätt att välja entreprenör för underhållsrenoveringen av Domkyrkans fasader och att inleda arbetet då finansiering och tillstånd erhållits.

Behandling

Juha Rintamäki och Osmo Rasimus presenterade ärendet.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Allmänt

Yhteinen kirkkoneuvosto § 293
Gemensamma kyrkofullmäktige § 84

12.10.2023
26.10.2023

Domkyrkan som blev färdig 1852 hör till Helsingfors främsta arkitektoniska landmärken, ett viktigt centrum för församlingsverksamhet och en symbol för staden. Domkyrkan är nationens viktigaste helgedom, hör till de mest fotograferade byggnaderna och är ett av de mest besökta turistobjekten. Domkyrkan är också en del av Helsingfors empiricentrum som skapades under perioden 1820-1850. Den nyklassicistiska kyrkans är formad som ett grekiskt kors. Domkyrkan ligger vid Unionsgatan 29 i stadsdelen Kronohagen (1 stadsdelen, kvarter 29 tomt 29). Helsingfors samfällighet äger byggnaden och samfälligheten har besittnings- och dispositionsrätt till kyrkotomten som ägs av staden.

Under kyrkan som stolt flankerar Senatstorget finns murade tegelvalv, den så kallade kryptan, som togs i bruk för 50 år sedan på 1970-talet. Fasaderna på den högt belägna, putsade och kalkfärgsmålade tegelkyrkan med sina rundpelare och torn är hårt utsatt för väder och vind. Fasaderna, vattentaket och gipsstuckaturen har upprepade gånger restaurerats med 20-30 års intervall. Trots detta har kyrkans yttre klarat sig väl och bevarat sin ursprungliga form.

Kyrkans bygg- och renoveringshistoria

Uppdraget att planera domkyrkan, den första stenkyrkan i Helsingfors, gavs 1818 åt den tyske arkitekten Carl Ludvig Engel. Byggandet inleddes först 1830. Tio år senare, dvs samma år som Engel avled, var kyrkobygget så långt hunnet att man samma år kunde hålla den första förrättningen där. Efter Engels död sköttes övervakningen av kyrkobygget av hans assistent E. B. Lohrmann, under vars ledning ännu betydande ändringar gjordes i kyrkans yttre. Officiellt invigdes kyrkan den 15 februari 1852. Kyrkan uppkallades efter kejsar Nikolaj I och S:t Nikolaus. (Nikoloajkyrkan). Efter självständighetsförklaringen 1917 slopades det ryskklingande namnet och ersattes av namnet Storkyrkan. Då Helsingfors stift grundades 1959 ändrades namnet, denna gång till Helsingfors domkyrka.

Kyrkan är symmetrisk och i gaveln på dess korsarmar finns fyra korintiska pelare och i dess mitt reser sig det runda kupolkrönta tornet. Kyrksalen är enligt traditionellt mönster uppfört i öst-västlig riktning med altaret symboliskt placerat i soluppgångens riktning dvs vid den östra gaveln.

Sedan kyrkan togs i bruk har den regelbundet underhållits och också genomgått större renoveringar. Den första gången gjordes detta då man efter många byggnadsinsatser och ändringsarbeten höll på att slutföra kyrkobygget. Före millennieskiftet hade klimatskalet och fasaderna samt putsen, färgen och utsmyckningen genomgått minst 15 större eller mindre renoveringar. Reparationerna har dikterats av ett tekniskt åtgärdsbehov. Samtidigt har man upprepade gånger noga övervägt vilken färg den för stadsbilden så viktiga kyrkan ska ha och färgnyansen har förändrats då fasaderna målats. Kyrkan ter sig vit fastän den de facto målats i tre olika ljusgrå nyanser.

År 1872 målades hela kyrkan i en ny nyans. Andra renoveringar som också påverkade fasaderna 1886, 1912, 1926 och 1949-50.

Renoveringar 1959-1963

Då Storkyrkan 1959 blev Helsingfors domkyrka inleddes en stor restaurering som även gällde terrasspaviljongerna. Arbetet omfattade såväl interiören som exteriören. Lösningarna man då valde har sedermera blivit en del av kyrkans historia. De lägre takplåtarna ersattes med kopparplåt liksom samtliga stuprör. En stor del av fönstren i bottenvåningen och i terrasspaviljongerna fick fönsterbågar av stål. De smäckra fönstren är exempel på det omsorgsfulla detaljarbete som gjordes i samband med denna renovering.

Målningstekniken var i ett brytningsskede då renoveringarna gjordes och de nya alkyd- och latexfärgerna tog över på marknaden. Man trodde att de skulle lämpa sig bra för domkyrkans putsfasader och hålla längre än de färger som tidigare använts.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 293
Gemensamma kyrkofullmäktige § 84

12.10.2023
26.10.2023

Redan efter några år visade det sig ändå ha varit ett ödesdigert misstag eftersom färgen började flaga och lossna.

Renoveringar 1976-1978

1978 slutfördes följande grundliga renovering som gjordes eftersom den förra ytbehandlingen misslyckats totalt. Till följd av att putsen täckts av alltför tät färg som inte andas började färgen flaga och den underliggande delvis ursprungliga putsen uppvisade allvarliga skador. Inte bara färgen utan också putsen, listerna och gipsstuckaturen måste delvis förnyas. Slutligen valde man att stryka putsen med kalkfärg. Putsen som då gjordes med mycket cementhaltig puts har visat sig vara problematisk, eftersom kalkfärgen varken fäster eller håller särskilt bra på ytan.

Renoveringar under 1996-1998

Domkyrkans fasader renoverades grundligt i samband med den stora renoveringen av hela kyrkan 1996-1998. Merparten av fasadputsen har klarat sig väl sedan senaste renovering och behövde bara rengöras, men ställvis måste putsen förnyas, detta gäller särskilt hörntornen. Merparten av kolonnerna fick helt ny puts. De lodräta ytorna på den västra och södra fasaden var mellan sidotornen ovanför huvudvåningen i tiderna täckta av plåt. Nu avlägsnades plåten och den underliggande gamla putsen togs fram, reparerades och målades.

Alla gipsdelar och dekorationer rengjordes och målades med linoljefärg. Detaljer som mist sin form och var i dåligt skick byttes ut. Delvis måste dekorationerna förnyas fullständigt. Fasadens 28 gjutna gipsreliefer konserverades. Kupolernas kopparplåt förnyades och korsen samt hörntornens stjärnor förgylldes med bladguld. De 12 apostlastatyetterna som gjutits i zink renoverades också grundligt.

Renoveringar under 2000-talet

Under 2000-talet har samfälligheten gjort underhållsarbeten på ytterskalet med några års intervall enligt principerna för kontinuerligt underhåll. Så gjordes till år 2016 varefter fasaderna inte reparerats. Metoderna och färgerna bygger på metoderna och lösningarna som tillämpades vid den grundliga renoveringen på 1990-talet.

2005 renoverades och målades putsen och relieferna på kyrkans västra och södra fasad.

2009 renoverades huvudtornet och korset förgylldes. Renoveringen omfattade också plåtytorna och fönsterbågarna. Sidopaviljongernas ytor som framför allt på södra sidan blivit slitna målades också.

2013 målades klockstapelns östra och södra fasad.

2014 underhållsmålades östra kapellet's fasad och kyrkdörrarna på södra fasaden.

2015 underhållsmålades den sydöstra fasaden

2016 gjordes den tillsvidare sista underhållsmålningen, denna gång stod den sydvästra fasaden i tur.

En närmare redogörelse för de tidigare renoveringsåtgärderna och färgerna finns i arkitekternas bifogade redogörelse.

Renoveringsbehov och -målsättning

Det har gått 25 år sedan den stora fasadrenoveringen 1998 och åtta år sedan den sista "knuten" åtgärdades.

Efter grundrenoveringen 1998 gick man in för att fasaderna ska underhållas enligt principen för kontinuerligt underhåll. På detta vis hoppas man kunna senarelägga och förlänga de med ca 50 års intervall återkommande cykliska grundrenoveringarna. Principen följdes i knappt 20 år men ledde till att fasaderna med några års intervall måste åtgärdas och kyrkan omges med byggställningar och skyddande presenningar under bästa turistsäsong. De generella kostnaderna för planering och genomförande av "fortlöpande" renoveringsåtgärder blev förhållandevis höga i relation till åtgärdernas omfattning. Ett resultat har också varit att kyrkan aldrig ser renoverad ut i sin helhet då ständigt någon del ser ut att vara i annat skick än resten av byggnaden

Yhteinen kirkkoneuvosto § 293
Gemensamma kyrkofullmäktige § 84

12.10.2023
26.10.2023

och nu börjar detta vara störande. Efter den senaste renoveringen 2016 har fasaderna inte beroende på coronapandemin, kostnaderna oh resursbristen längre underhållsrenoverats.

Faktum är att kyrkan behöver en omfattande översyn som gäller alla fasader om vi vill att utsmyckningarnas, färgens och fönstrens skick inte ska försämrats ytterligare. En redogörelse för fasadernas skick och renoveringsalternativen ges på generell- och detaljnivå med foton i den bifogade renoveringsredogörelsen. Fasadmaterialens eventuella skadliga beståndsdelar har också utretts separat.

Målsättning för renoveringen

Målsättningen för renoveringsåtgärderna är att fasaderna ska hållas i skick långt in i framtiden och att deras arkitektoniska och kulturhistoriska värde bibehålls på ett byggnadstekniskt och ekonomiskt sätt.

Avsikten är att de nu föreslagna åtgärderna av samtliga fasader och detaljer underhållsrenoveras i två steg under på varandra följande år så att följande omfattande grundrenovering av alla putsade ytor måste göras först om ca 25 år. På så sätt kunde man till rimlig kostnad rädda den norra fasaden som grundrenoverades 1998 och de östra och västra fasader jämte utsmyckning som inte åtgärdats en enda gång under de senaste 25 åren. Tanken är att inget görs åt dessa fasader under de följande 25 åren. Om kyrkan ska hållas snygg måste ändå den södra fasaden som är mest utsatt för väder och vind underhållsmålas ännu en gång före följande omfattande grundrenovering som torde vara aktuell ungefär år 2050.

I samband med den föreslagna renoveringen torde också putsen lappas och skadade gipsornament renoveras eller bytas ut. Dessutom ska alla fasader, ornament, reliefer, fönsterbågar av trä eller metall, träluckor, fasadplåtar och lyktstolpar renoveras och målas. Inga väsentliga åtgärder torde vidtas i fråga om vattentaket, gården eller trappon. För första gången i kyrkans historia ska de stora kolonnernas gjutjärnsfundament på prov öppnas varefter erforderliga slutsatser kan dras om renoveringsbehovet. Vid renoveringen av samtliga fasader används byggnadsställningar och skyddande presenningar.

Åtgärderna fördelas på två på varandra följande år/sommartid. Först renoveras norra fasaden och centraltornet, därefter fasaden mot Senatstorget, klockstapeln och östra kapellet. Arbetsställena, skyddsåtgärderna, stödjepunkterna, ställningarna och presenningarna måste planeras ordentligt. Med tanke på kravnivån måste planerna och entreprenörerna ha omfattande kompetens och erfarenhet av motsvarande åtgärder och krävande objekt.

Målsättningen är att Tuomiokirkkoseurakunta och övriga som använder kyrkan, kryptan, kapellet och klockstapeln ska kunna fortsätta sin verksamhet medan renoveringen pågår. Olägenheterna som renoveringen medför (utseende, minskat insläpp av naturligt ljus, temporärt buller och damm) ska minimeras såvitt möjligt. Under renoveringen ska det finnas säkra rutter till kyrkans samtliga ingångar och evakueringsvägar.

Byggnadsskydd, utlåtanden och lov

Domkyrkan är skyddad med stöd av kyrkolagen, eftersom den uppförts före 1917. Helsingfors byggnadskontor och Museiverket kontaktades genast då utredningsarbetet inleddes. Underhållsarbeten kräver inte tillstånd av dessa myndigheter och några egentliga ändringar i fasaden görs inte nu. Planerna för förverkligandet presenteras för Museiverket som också hålls informerat om hur projektet framskrider och om vilka material och metoder som används. I början togs fotogrammetriska bilder på vilka sedan planer och de genomförda åtgärderna dokumenteras.

Då underhållsåtgärderna inte medför någon väsentlig förändring av kyrkan krävs det inte något utlåtande av Kyrkostyrelsen.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 293
Gemensamma kyrkofullmäktige § 84

12.10.2023
26.10.2023

Barnkonsekvensbedömning har inte gjorts, eftersom fasadrenoveringen inte medför ändringar eller inverkar på dessa frågor. Arbetsplatsen kommer att vara väl avspärrad. Interiören och passagerna bibehålls.

Vid fasadrenoveringen beaktas miljökonsekvenserna och därmed förknippade frågor. Församlingsrådet för Tuomiokirkkoseurakunta delgavs projektet för kännedom den 2.5.2023.

Förverkligande och betalningsgrund

Avsikten är att projektet genomförs som helhetsentreprenad där priset fastställs på basis av planerna och den av beställaren givna bestämda mängden. I fråga om den givna omfattningen och arbetsprestationerna som ingår i entreprenadanbudet justeras entreprenadpriset enligt de givna enhetspriserna och den förverkligade omfattningen. Det slutliga entreprenadpriset kan alltså stiga eller sjunka. Fördelen är att alla entreprenörer gör sina kalkyler på basis av samma uppgifter och omfattning. Därmed blir anbudena jämförbara och beställaren får bära den största risken för eventuella överraskningar som uppdagas under arbetets gång. Detta ger också medelstora byggföretag möjlighet att ge entreprenadanbud.

Avsikten är att i entreprenadhandlingarna bli ställa krav på att huvudentreprenörens val underentreprenörer för de viktigaste uppgifterna måste göras tillsammans med beställaren. Detta görs för att försöka engagera bästa möjliga utförare. Samtidigt ska målsättningarna för konceptet En kolneutral kyrka 2030 beaktas.

Projektkostnader

På basis av skissritningarna för renoveringen av domkyrkans fasader beräknar A-Insinööri Rakennuttaminen Oy att kostnaderna för de enskilda byggnadsdelarna uppgår till 5,90 mn € (inkl moms 24 %), prisnivå 113,1/9.2023 Haahtela-index (119/1.2023). I beloppet beaktas rimliga kostnader för oförutsedda tilläggs- och ändringsarbeten och bygg-herrens kostnader. I kalkylen ingår inte finansieringskostnader och räntor. Planering och förverkligande av renoveringen skulle fördelas på tre räkenskapsperioder. Renoveringen finansieras med bindande anslag för respektive projekt i investeringsbudgeten.

Projektkostnaderna klarnar då planeringen av förverkligandet framskrider och i samband med föredragningen som görs senare. Av anslaget för icke preciserade projekt i budgeten för 2023 används mindre än 0,1 mn € för planering och inledande av projektet. Föreslås att 2,70 mn € reserveras i investeringsbudgeten för 2024 och att ett anslag om ca 3,10 mn € reserveras i ekonomiplanen för 2025.

Tidsschema

Fastighetsdirektören har tidigare under 2023 beslutat beställa utredningar till stöd för fasadrenoveringsprojektet och valt planerare för projektet. Kostnaderna uppgår hittills till ca 54 000 € (moms 0%)

Planeringen av genomförandet pågår och beräknas vara klar för entreprenadkalkylering i oktober. Mot slutet av hösten och början av vintern är det dags för entreprenadförfrågningar, förhandlingar och avtalsfrågor inför valet av entreprenör. Enligt de preliminära planerna kunde de egentliga renoveringsåtgärderna inledas redan i februari-mars 2024. Avsikten är att fördela arbetet på två på varandra följande skeden. Den totala effektiva arbetstiden beräknas uppgå till ca 18 månader. Arbetet ska i sin helhet vara slutfört i november 2025.

Risker

Alla risker har, såvitt möjligt, kartlagts och beaktats genom att i förväg utreda fasadernas och ornamentens skick samt förekomsten av skadliga ämnen. Ändå kan det vid rengöringen och reparationerna komma överraskningar som man på bästa sätt förbe-

Yhteinen kirkkoneuvosto § 293
Gemensamma kyrkofullmäktige § 84

12.10.2023
26.10.2023

reder sig på. Detta motiverar valet av entreprenadform och reserveringen för tilläggs- och ändringsarbeten.

Krävande fasadrenoveringar av detta slag innebär alltid risker i fråga om kostnader och tidtabell. Främst beror detta på att omfattningen (vilka åtgärder ornamenten kräver) bedömts på basis av stickprov som gjorts med hjälp av en lyftanordning. En heltäckande uppfattning om renoveringsåtgärdernas omfattning kan göras först då byggnadsställningarna rests. De stora kolonnerna runt kyrkan och gjutjärnsskydden runt pilastrarnas fundament har aldrig öppnats och följaktligen vet vi inte i vilket skick de underliggande tegelkonstruktionerna är. Nu kommer något av skydden öppnas och därefter vidtas erforderliga åtgärder. Detta görs som tilläggsarbete inom ramen för entreprenaden och i budgeten reserveras ett rimligt anslag för detta. Om renoveringen utvidgas från det som ursprungligen planerats kan kostnaderna stiga och tidtabellen förskjutas.

Renoveringen medför betydande person- och arbetssäkerhetsrisker, eftersom byggnadsställningarna är exceptionellt höga. Dessutom kommer aktiviteterna i kyrkan och på torget att fortgå som normalt medan renoveringen pågår. Särskild uppmärksamhet måste fästas vid arbetssäkerheten och vid att byggnadsställningarna kontinuerligt övervakas. För att minimera riskerna samordnas renoveringsarbetet med aktiviteterna i kyrkan.

Renoveringen utgör också en brandsäkerhetsrisk. Vid heta arbeten och övervakningen i efterhand iakttas särskild försiktighet. Bevakningen av arbetsplatsen effektiveras och obehörig vistelse på arbetsplatsen och byggnadsställningarna förhindras om möjligt med hjälp av rörelsesensorbaserad övervakning. Då ytorna rengörs och tvättas finns det risk för vatten- eller fuktskador. För att undvika detta fästs under arbetet uppmärksamhet vid planeringen av och skyddsåtgärderna.

I huvudstadsregionen är dylika stora och krävande renoveringar av skyddade byggnaders fasader en utmaning för beställaren. Det är ont om kompetenta entreprenörer och alla goda och pålitliga aktörer har gott om jobb. Detta kan innebära stigande priser och sjunkande intresse för att åta sig nya uppdrag. För beställarna vore det önskvärt att konjunkturuppgången för renoveringsarbeten skulle avta mot slutet av året på samma sätt som luften gått ur marknaden i fråga om nya byggprojekt.

Väsentligt med tanke på kvaliteten och kostnaderna är frågan om det går att engagera en kompetent huvudentreprenör och framstående specialproffs som underentreprenörer. Då beställaren tar lejonparten av riskerna hoppas vi att projektet blir så attraktivt att vi kan hitta skickliga aktörer. Dessutom ska beställaren och den huvudsakliga entreprenören under entreprenadens gång tillsammans kunna välja de viktigaste underentreprenörerna.

Barnkonsekvensbedömning

Ärendet kräver inte barnkonsekvensbedömning.

Miljökonsekvensbedömning

Miljökonsekvenserna kommer att beaktas vid uppgörandet av entreprenadhandlingarna.

Tilläggsuppgifter

Fastighetsdirektör Osmo Rasimus tfn. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 293	12.10.2023
Gemensamma kyrkofullmäktige	§ 84	26.10.2023

Bilagor

- 14 Liite 1 tuomiokirkon julkisivujen korjattavuusselvitys 2023
- 15 Liite 1b valokuva liite tuomiokirkon julkisivujen korjattavuusselvitys 2023
- 16 Liite 2 Tuomiokirkon julkisivujen korjausten ja värityksen historiaa 19.9.2023

Yhteinen kirkkoneuvosto § 296
 Gemensamma kyrkofullmäktige § 85

12.10.2023
 26.10.2023

Försäljning av Helsingfors samfällighets fastighet Metsola (49-456-1-132)

Gemensamma kyrkofullmäktige 26.10.2023 § 85
 364/03.01.01/2022

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige
 1) säljer den i Saarijärvi, Esbo befintliga lägenheten 49-456-1-132 jämte byggnader till [REDACTED] Den skuldfria köpeskillingen uppgår till 132 102 €
 2) ger fastighetsdirektören rätt att förhandla om och underteckna köpebrevet samt att vid behov göra smärre ändringar och preciseringar i detta.

Behandling

Fastighetsdirektör Osmo Rasimus presenterade ärendet.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Gemensamma kyrkorådet 12.10.2023 § 296

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Kyrkorådet föreslår att kyrkofullmäktige beslutar
 1) sälja den i Saarijärvi, Esbo befintliga lägenheten 49-456-1-132 jämte byggnader till [REDACTED] Den skuldfria köpeskillingen uppgår till 132 102 €
 2) ge fastighetsdirektören rätt att förhandla om och underteckna köpebrevet samt att vid behov göra smärre ändringar och preciseringar i detta.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Helsingfors samfällighet äger en lägenhet i Saarijärvi i Esbo. Lägenhetens areal är 1,0251 ha och där finns 2 ekonomibyggnader. Samfälligheten köpte tomten den 18.1.1967. De två ekonomibyggnaderna på tomten har sedan 1970-talet använts för scouternas lägerverksamhet. Avtalet med scouterna löpte ut vårvintern 2023.

Samfälligheten behöver inte fastigheten och därför beslöts att tomten och byggnaderna ska säljas. Kyrkofullmäktiges beslöt den 02.03.2023 (§ 29) sälja en del av samfällighetens lägenhet Ritvala (49-456-1-30) och gav fastighetsdirektören fullmakt att underteckna köpebrevet och inleda försäljningen av resten av fastigheten (49-456-1-

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	12.10.2023
Gemensamma kyrkofullmäktige	§ 85	26.10.2023

30, lotterna 3,7 och 8 på den bifogade kartan. I beslutet fastställs att intäkterna från försäljningen i sin helhet ska användas till förmån för En kolneutral kyrka 2030.

Uppdraget att sälja tomten och byggnaderna gavs den 4.7.2023 till Huoneistokeskus Oy, som samfälligheten ingått ett ramavtal med. Fastighetsförmedlaren uppskattade försäljningspriset till 130 000 €. Förmedlingsprovisionen fastställdes till 1,5 % av försäljningspriset + 24 % moms.

Försäljningen och marknadsföringen sköttes av Huoneistokeskus Oy. Objektet lades ut till försäljning den 1.9.2023, och publicerades på Etuovi.com, Oikotie.fi samt på Huoneistokeskus webbplats. Objektet presenterades på plats fem gånger.

Nio anbud gavs och anbudet varierade mellan 35 000 och 132.102 €. Det högsta anbudet 132 102 € gavs av [REDACTED]

Barnkonsekvensbedömning

Ärendet kräver inte barnkonsekvensbedömning

Miljökonsekvensbedömning

Intäkterna från försäljningen av lägenheten används i sin helhet till förmån för En kolneutral kyrka 2030.

Tilläggsuppgifter

Fastighetsdirektör Osmo Rasimus tfn. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Distribution

Anbudsgivarna

Bilagor

- 17 Icke-offentlig handling
- 18 Kuviokartta Metsola
- 19 Pöytäkirjan ote 2.3.2023 §29

Yhteinen kirkkoneuvosto § 272
 Gemensamma kyrkofullmäktige § 86

28.09.2023
 26.10.2023

Godkännande av arrendeavtal för en planerad affärsfastighet på området i Libbstickan (andra behandlingen)

Gemensamma kyrkofullmäktige 26.10.2023 § 86
 455/03.02.00/2022

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige besluter
 1.till Lidl Suomi Kb arrendera en tomt som lämpar sig för en affärsfastighet på de villkor som fastställs i avtalsutkastet. Arrendetiden är 50 år
 2.ge fastighetsdirektören fullmakt att utforma det slutliga arrendeavtalet mellan samfälligheten och Lidl Suomi Kb på basis av det bifogade utkastet och att underteckna avtalet å samfällighetens vägnar
 3.konstatera att Lidl Suomi Kb betalar arrenderättsavgiftens andra och tredje rat avtalsenligt till det konto samfälligheten meddelat, Helsingfors samfällighets andel utgör 35,89%
 4.konstatera att beslutet kräver att Vanda samfällighet fattar motsvarande beslut om utarrendering av tomten.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Gemensamma kyrkorådet 28.09.2023 § 272

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige besluter
 1.till Lidl Suomi Kb arrendera en tomt som lämpar sig för en affärsfastighet på de villkor som fastställs i avtalsutkastet. Arrendetiden är 50 år
 2.ge fastighetsdirektören fullmakt att utforma det slutliga arrendeavtalet mellan samfälligheten och Lidl Suomi Kb på basis av det bifogade utkastet och att underteckna avtalet å samfällighetens vägnar
 3.konstatera att Lidl Suomi Kb betalar arrenderättsavgiftens andra och tredje rat avtalsenligt till det konto samfälligheten meddelat, Helsingfors samfällighets andel utgör 35,89%
 4.konstatera att beslutet kräver att Vanda samfällighet fattar motsvarande beslut om utarrendering av tomten.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Beslutshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 272	28.09.2023
Gemensamma kyrkofullmäktige	§ 86	26.10.2023

Gemensamma kyrkofullmäktige 14.09.2023 § 73

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige besluter

1. till Lidl Suomi Kb arrendera en tomt som lämpar sig för en affärsfastighet på de villkor som fastställs i avtalsutkastet. Arrendetiden är 50 år
2. ge fastighetsdirektören fullmakt att utforma det slutliga arrendeavtalet mellan samfälligheten och Lidl Suomi Kb på basis av det bifogade utkastet och att underteckna avtalet å samfällighetens vägnar
3. konstatera att Lidl Suomi Kb betalar arrenderättsavgiftens andra och tredje rat avtalsenligt till det konto samfälligheten meddelat, Helsingfors samfällighets andel utgör 35,89%
4. konstatera att beslutet kräver att Vanda samfällighet fattar motsvarande beslut om utarrendering av tomten.

Behandling

Ordförande meddelade att han själv gör ett inlägg i diskussionen och att vice ordförande då leder ordet. Fullmäktige Wiking Vuori föreslog att ärendet remitteras för ny beredning eftersom bilagorna saknas i beslutsunderlaget.

Viceordförande Christoffer Perret, fullmäktige Mirka Haili, Esa Ahonen samt ett flertal övriga fullmäktige understödde remitteringsförslaget.

Ordförande avslutade diskussionen och gjorde följande omröstningsproposition.

De som understöder fortsatt behandling av ärendet röstar Ja och de som understöder remitteringsförslaget röstar Nej.

Ordförande meddelade röstningsresultatet: nej-röster 80, ja-röster 1, tomt 1 röst.

Ärendet remitterades för ny beredning.

Beslut

Gemensamma kyrkofullmäktige remitterade ärendet för ny beredning.

Gemensamma kyrkorådet 17.08.2023 § 222

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige besluter

1. till Lidl Suomi Kb arrendera en tomt som lämpar sig för en affärsfastighet på de villkor som fastställs i avtalsutkastet. Arrendetiden är 50 år
2. ge fastighetsdirektören fullmakt att utforma det slutliga arrendeavtalet mellan samfälligheten och Lidl Suomi Kb på basis av det bifogade utkastet och att

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 272	28.09.2023
Gemensamma kyrkofullmäktige	§ 86	26.10.2023

underteckna avtalet å samfällighetens vägnar

3.konstatera att Lidl Suomi Kb betalar arrenderättsavgiftens andra och tredje rat avtalsenligt till det konto samfälligheten meddelat, Helsingfors samfällighets andel utgör 35,89%

4.konstatera att beslutet kräver att Vanda samfällighet fattar motsvarande beslut om utarrendering av tomten.

Behandling

Föredragande korrigerade ett fel i redogörelsetexten. Texten "och Helsingfors domkapitels fastställande av utarrenderingen vunnit laga kraft" i redogörelsens nästsista stycke ströks.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Vanda och Helsingfors samfälligheter har i samråd med Vanda stad låtit detaljplanera området Libbstickan för bostadsbyggande i stadsdelen Asola. Nu planeras en tomt som lämpar sig för en ca 2 500 m² vy stor dagligvaruaffär. Den blivande affärs-tomten utgör en del av fastigheten Räckhals (92-407-13-7), och ägs till 64,11 % av Vanda samfällighet medan Helsingfors samfällighets andel av tomten är 35,89 %.

Rätten att arrendera markområdet konkurrensutsattes 22.02.2021 - 08.04.2021. Den 12.5.2021 / § 73 beslöt Vanda samfällighets kyrkoråd ingå ett reservationsavtal med Lidl Suomi Kb och den 20.5.2021 / § 169 fattade Helsingfors kyrkoråd motsvarande beslut. Enligt avtalet ansöker samfälligheterna tillsammans om en detaljplaneändring som möjliggör uppförandet av en affärslokal på tomten.

Den 30.6.2021 undertecknades reservationsavtalet som ingått med Lidl Suomi Kb och samfälligheterna har erhållit reservationsavgiftens 1 rat motsvarande 10 %. Den andra raten (30%) förfaller till betalning då detaljplaneändringen vunnit laga kraft och den tredje raten (60 %) förfaller då bygglov för affärsfastigheten vunnit laga kraft.

Planeprocessen har framskridit och den 28.4.2023 undertecknades markanvändningsavtalet med staden. Efter behandling i Vanda stadsstyrelse gavs detaljplaneförslaget den 22.5.2023 till stadsfullmäktige för godkännande. Detaljplanen har varit framlagd till påseende i 30 dagar. Den nya detaljplanen torde vinna laga kraft i månadsskiftet juni/juli.

Markanvändningsavtalet undertecknas då detaljplaneändringen vunnit laga kraft.

Om inget arrendeavtal ingås på grund av samfälligheternas agerande återbetalar samfälligheterna den redan erlagda reserveringsavgiften till Lidl Suomi Kb.

Barnkonsekvesbedömning

Ärendet kräver inte barnkonsekvensbedömning.

Tilläggsuppgifter

Fastighetsdirektör Osmo Rasimus tfn. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Bilagor

Yhteinen kirkkoneuvosto § 272
 Gemensamma kyrkofullmäktige § 86

28.09.2023
 26.10.2023

- 20 Liite 1 Vantaan ja Helsingin seurakuntayhtymän maanvuokrasopimus
 luonnos
- 21 Pöytäkirjanote YKN
- 22 Icke-offentlig handling

Yhteinen kirkkoneuvosto § 292
Gemensamma kyrkofullmäktige § 87

12.10.2023
26.10.2023

Godkännande av det uppdaterade arrendeavtalet för Lövö köpcenter

Gemensamma kyrkofullmäktige 26.10.2023 § 87
531/03.01.01/2022

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige

1. arrenderar ut fastigheterna 91-30-204-2 och 91-30-204-3 till Hausia Oy/de av Hausia Oy grundade bostadsaktiebolagen på de villkor som fastställs i det nya utkastet till arrendeavtal. Arrendets löptid är 50 år,
2. ger fastighetsdirektören fullmakt att göra upp och slutligt formulera arrendeavtalet på basis av det bifogade framförhandlade utkastet till arrendeavtal och ger honom fullmakt att för Helsingfors samfällighets del underteckna avtalet med Hausia Oy eller de av Hausia Oy grundade bostadsaktiebolagen,
3. konstaterar att Hausia Oy på samfälligheternas konton erlägger arrenderättsavgiftens 2 rat vid den i reservationsavtalet angivna tidpunkten, Helsingfors samfällighets andel uppgår till 35,89 %,
4. konstaterar att beslutet kräver att också Vanda samfällighet fattar motsvarande beslut om utarrendering av tomten,
5. justerar omgående denna paragraf.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Gemensamma kyrkorådet 12.10.2023 § 292

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige

1. arrenderar ut fastigheterna 91-30-204-2 och 91-30-204-3 till Hausia Oy/de av Hausia Oy grundade bostadsaktiebolagen på de villkor som fastställs i det nya utkastet till arrendeavtal. Arrendets löptid är 50 år,
2. ger fastighetsdirektören fullmakt att göra upp och slutligt formulera arrendeavtalet på basis av det bifogade framförhandlade utkastet till arrendeavtal och ger honom fullmakt att för Helsingfors samfällighets del underteckna avtalet med Hausia Oy eller de av Hausia Oy grundade bostadsaktiebolagen,
3. konstaterar att Hausia Oy på samfälligheternas konton erlägger arrenderättsavgiftens 2 rat vid den i reservationsavtalet angivna tidpunkten, Helsingfors samfällighets andel uppgår till 35,89 %,
4. konstaterar att beslutet kräver att också Vanda samfällighet fattar motsvarande beslut om utarrendering av tomten,
5. justerar omgående denna paragraf.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 292	12.10.2023
Gemensamma kyrkofullmäktige	§ 87	26.10.2023

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Vanda och Helsingfors samfälligheter samäger 2 tomter på Lövä i Helsingfors. Tomternas fastighetsbeteckning är 91-30-204-2 (tomt A) och 91-30-204-3 (tomt B). Tomt A är en AK-tomt, dvs kvartersområde för flervåningshus. Byggrätten för tomt A är 5 000 m²vy. Dessutom ska 500 m² vy på tomt A användas för affärs- och butikslokaler. Tomt B har beteckningen AR, dvs kvartersområde för radhus och andra kopplade bostadshus. Byggrätten för tomt B är 1 480 m²vy. Äganderätten till tomterna delas mellan Vanda samfällighet 64,11% och Helsingfors samfällighet 35,89 %.

Principerna för utarrenderingen av tomterna godkändes av kyrkofullmäktige i Vanda den 20.09.2022 (§ 41) och av kyrkofullmäktige i Helsingfors den 08.09.2022 (§72). Kyrkofullmäktige i Vanda och Helsingfors har fastställt den årliga arrendenivån för bostadsbyggrätten till 75,00 €/m²vy och 20,00 €/m² vy för affärsbyggrätten. Avsikten är att arrendera ut tomterna på 50 år.

Överlåtelsen av arrendetomterna konkurrensutsattes offentligt den 01.11.2022-11.01.2023. Samfälligheternas avsikt är att med ett långfristigt avtal arrendera ut bägge tomterna till en aktör. Den som gett det vinnande anbudet ska också åta sig att riva det gamla köpcentret på det sätt som förutsätts i rivningstillståndet.

Vanda kyrkofullmäktige (28.3.2023, 23§) och Helsingfors kyrkofullmäktige (02.03.2023, 30 §) har beslutat att på 50 år arrendera ut de ovan nämnda tomterna till Hausia Oy på basis av anbudet av den 11.01.2023 och utkastet till arrendeavtal. Ingångsarrendet är 496 000 €. Helsingfors domkapitel har fastställt kyrkofullmäktiges ovan nämnda beslut (17.05.2023 – 35 § och 31 §).

I maj-juni 2023 fördes förhandlingar med Hausia Oy beträffande tomtreserveringen och villkoren i det slutliga arrendeavtalet. Bägge parter hade för avsikt att till reserveringsavtalet foga ett möjligast slutligt arrendeavtal (utkast) och köpebrevet för det gamla köpcentret. Avtalet om tomtreserveringen undertecknades den 12.06.2023.

Under avtalsförhandlingarna med Hausia Oy måste arrendeavtalet justeras något för att kunna uppnå ett avtal med dem. Arrendeavtalet ges nu vidare för nytt godkännande, eftersom det framförhandlade arrendevtalsutkastet skiljer sig något från de arrendeprinciper som godkändes 09/2022.

I stort sett kan ändringarna indelas i tre kategorier:

- I. särdrag gällande tomterna
- II. granntomternas arrendeavtal med samfälligheterna
- III. förtydliganden och vissa preciseringar i avtalen.

Ändringarna i kategori I gäller det gamla köpcentret på tomterna. Köpcentret ska rivas. Till samma kategori räknas att det i tiderna funnits en distributionsstation för flytande bränsle. I bägge fallen är det fråga om undantag från de normala arrendesituationerna.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 292
Gemensamma kyrkofullmäktige § 87

12.10.2023
26.10.2023

Ändringarna i kategori II gäller arrendeavtalen vi ingick 2020 beträffande bostadsbolagen Torni, Tiili och Terassi på köpcentrets granntomter. Hausia Oy motiverar ändringarna med att villkoren i arrendeavtalet måste vara de samma som i arrendeavtalet för granntomterna, för att bolaget ska kunna sälja de kommande bostäderna.

Ändringarna i kategori III gäller närmast vissa klarlägganden i arrendeavtalet och vissa punkter som regleras av jordlegolagen.

Det ursprungliga utkastet till arrendeavtal som kyrkofullmäktige i Vanda och Helsingfors godkände före konkurrensutsättningen och avtalsversionen som bearbetats vid förhandlingarna med Hausia bifogas beslutsförslaget.

Nedan redogörs för de väsentliga förändringar som gjorts i relation till det ursprungliga avtalsförslaget (numrering enligt det nya avtalet):

2.5 – tillägg

På arrendeområdet finns en gammal köpcentrumbyggnad ("Byggnad") som ägs av arrendegivarna. Arrendatorn ska på egen bekostnad riva byggnaden och för att möjliggöra detta överför arrendegivarna, då arrendeavtalet undertecknas, med ett separat köpebrev äganderätten till byggnaden till arrendatorn.

4.2 - tillägg

...Om rivningen av byggnaden fördröjs på grund av att myndigheterna för att kunna ge rivningstillstånd krävt vissa tilläggsutredningar och utredningar uppbärs inte arrende för den tid som fördröjningen varar. Fördröjningen räknas från och med det i rivningsplanen angivna tidsschemat.

4.5 – strykning, ändring och tillägg

-struket: arrendet granskas då 40 år gått

-ändring: värdet på byggrätten fastställs av två oberoende sakkunniga som parterna tillsammans utsett och till grund för beräkningen läggs medeltalet av de två sakkunnigas uppskattning av värdet på byggrätten

-tillägg: de två sakkunniga väljs bland de vid tidpunkten för granskningen fem största fastighetsutvärderingsföretagen på marknaden

8.1 - ändring

I fastigheterna har tidigare idkats servicestationsverksamhet. Sedan servicestationsverksamheten upphört rengjordes den förorenade marken varefter myndigheterna konstaterade att fastigheterna är rena. Om det på arrendeområdet under byggnadsskedet upptäcks förorenad mark som måste rengöras är arrendatorn skyldig att omgående kontakta arrendegivarna. Arrendegivarna ersätter arrendetagaren de extra kostnader som renandet av den förorenade marken medför, förutsatt att man med arrendegivarna kommit överens om de åtgärder som ska ersättas innan åtgärderna vidtas och att rengöringen görs till den nivå som myndigheterna krävt. Arrendatorn står själv för kostnaderna upp till 35 000 € (moms 0%). Arrendegivaren står för de kostnader som överstiger ifrågavarande belopp. Arrendegivaren svarar inte för rengöring som överstiger myndigheternas kravnivå. Som ett klarläggande noteras att kostnader och åtgärder som vidtagits då förekomsten av skadliga ämnen underskrider det undre riktvärdet inte ska betraktas som rening av förorenad mark. Arrendegivarna svarar inte för förseningar som beror på rening av förorenad mark och inte heller för skada, olägenhet eller kostnader som detta kan medföra för arrendatorns projekt.

11.2 - ändring

Yhteinen kirkkoneuvosto § 292
Gemensamma kyrkofullmäktige § 87

12.10.2023
26.10.2023

Om arrendegivarna då arrendetiden löper ut åter arrenderar området för samma ändamål har arrendatorn företrädesrätt att arrendera området i perioder om 20 år, delvis på samma villkor som i detta arrendeavtal.

12.1 - ändring

Arrendegivarna har varken rätt eller skyldighet att lösa in arrendatorns byggnader.

13 - tillägg

13.1 Om arrendegivarna på eget initiativ under arrendetiden eller då denna löper ut väljer att sälja den tomt som arrendeavtalet gäller är arrendegivarna skyldiga att också ge arrendatorn möjlighet att köpa tomten.

13.2 Företrädesrätten gäller inte en överföring av äganderätten mellan arrende-givarna eller samfund som hör till kyrkokoncernen. Det som avses i punkt 13.1. gäller också ovan nämnda endossatarie och innebär att arrendatorn ska ges möjlighet att köpa tomten om endossatarien säljer tomten till någon annan än den andra arrendegivaren eller ett samfund som hör till kyrkokoncernen.

13.3 Köpeskillingen är tomtens gängse värde / marknadsvärde då köpet ingås, alternativt fastställs köpeskillingen enligt punkt 13.4. Gängse värdet eller marknadsvärdet fastställs i tillämpliga delar enligt den praxis och de principer som nämns i punkt 4.5.

13.4 Då de bästa villkoren vid en eventuell anbudstävling gällande tomten klarnat ska arrendatorn ges möjlighet att på lika villkor träda i stället för den anbudsgivare som ursprungligen gett det högsta anbudet. Om arrendegivaren väljer att sälja arrendeområdet/tomten till tredje part, är arrendegivaren skyldig att tillse att villkoren och skyldigheterna som nämns i arrendeavtalet överförs som sådana på den nye ägaren.

14 - tillägg/ändring

14.1 Om parterna inte kan enas om den i punkt 11 i avtalet avsedda återarrenderingen eller om arrendatorn inte utnyttjar den i punkt 13 avsedda förköpsrätten är arrendatorn skyldig att före arrendeavtalets utgång och på egen bekostnad avlägsna de på arrendeområdet befintliga byggnaderna jämte sockel, utrustningar och andra faciliteter samt övrig egendom.

14.2 Om arrendatorns egendom inte avlägsnats då arrendetiden löpt ut har arrendegivarna rätt att å arrendatorns vägnar på offentlig auktion sälja egendomen och se till att arrendeområdet återställs. Arrendegivarna har rätt att täcka kostnaderna för de nämnda åtgärderna och övriga på arrendeavtalet baserade fordringar med intäkterna från försäljningen av egendomen.

14.3 Om arrenderätten är intecknad och står som säkerhet för lån ska den här avsedda inlösningen ske så att man omgående till fordringsägaren erlägger inteckningsbeloppet jämte ränta och kostnader, varefter det resterande beloppet tillfaller arrendatorn.

22.6.1 - ändring

Om arrendatorn bryter mot villkoren i arrendeavtalet eller någon på avtalet baserad bestämmelse och inte ändrar sitt agerande inom den fatalietid som arrendegivarna gett, är arrendatorn skyldig att som avtalsvite betala ett belopp som motsvarar sex månaders arrende eller, om den skada som uppstått överskrider detta, till arrendegivarna betala ett belopp som motsvarar värdet på den reella skadan.

Alla ändringar i avtalet med Hausia Oy framgår av den bifogade avtalsjämförelsen (de strukna/ändrade fraserna är överstreckade och de nya formuleringarna understreckade). Dessutom bifogas det ursprungliga i arrendeprinciperna godkända arrendeav-

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 292	12.10.2023
Gemensamma kyrkofullmäktige	§ 87	26.10.2023

talsutkastet samt det reviderade arrendeavtalsutkast som utarbetats tillsammans med Hausia.

Barnkonsekvensbedömning

Ärendet kräver inte barnkonsekvensbedömning.

Miljökonsekvensbedömning

Ärendet kräver inte miljökonsekvensbedömning.

Tilläggsuppgifter

Fastighetsdirektör Osmo Rasimus tfn. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Distribution

Hausia Oy

Vantaan seurakuntayhtymä

Bilagor

23 Icke-offentlig handling

24 Icke-offentlig handling

25 Icke-offentlig handling

26 Pöytäkirjan ote 2.3.2023 §30

27 Pöytäkirjanote Yhteinen kirkkovaltuusto 08.09.2022 § 72 Lehtisaaren ostoskeskuksen korttelin (30204) vuokrauksen periaatteet

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 78, § 79, § 80, § 81, § 83**Förbud mot att söka ändring vid beredning och verkställighet**

Enligt 12 kap. 4 § i kyrkolagen (652/2023) är det inte möjligt att anföra kyrkobesvär över ovan nämnda beslut och enligt 2 kap. 6 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden kan inte heller förvaltningsbesvär anföras, eftersom besluten endast gäller beredning eller verkställighet.

Besvär enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, upphandlingslagen) får inte anföras över ett beslut om offentlig upphandling, eftersom beslutet endast gäller beredning av upphandlingsförfarandet.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 82, § 84, § 85, § 86, § 87

BESVÄRSANVISNING

Kyrkobesvär

Besvärsrätt och besvärsgrunder

Kyrkobesvär får framställas av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part). Kyrkobesvär får anföras även av den kyrkliga samfällighetens medlemsförsamling och dess medlemmar.

Besvär får anföras på den grund att beslutet har tillkommit i fel ordning, att myndigheten som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller att beslutet i övrigt är lagstridigt.

Med stöd av 12 kap. 8 § 2 mom. i kyrkolagen (652/2023) får ändring inte sökas genom omprövningsbegäran eller kyrkobesvär i ett upphandlingsbeslut, om ärendet hör till marknadsdomstolens behörighet. Ärendet hör till marknadsdomstolens behörighet, om upphandlingens värde överstiger tröskelvärdet enligt 25 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, upphandlingslagen). De nationella tröskelvärdena exklusive mervärdesskatt är

- 60 000 € (varor, tjänster och projekttävlingar);
- 150 000 € (byggentreprenader);
- 400 000 € (de social- och hälsovårdstjänster som avses i 1–4 punkten i bilaga E till upphandlingslagen);
- 300 000 € (andra särskilda tjänsteupphandlingar som avses i 5–15 punkten i bilaga E till upphandlingslagen) och
- 500 000 € (koncessioner).

Kyrkobesvär enligt kyrkolagen får anföras i fråga om ett upphandlingsbeslut, om upphandlingsärendet inte omfattas av upphandlingslagens tillämpningsområde.

Ändring i beslutet söks genom skriftliga besvär.

Besvärsmyndighet och besvärstid

Besvärsmyndighet och kontaktinformation:

Helsingfors förvaltningsdomstol
Adress: Sörnäsgatan 1, 00580 Helsingfors
Telefon: 029 564 2000
Fax: 029 564 2079
E-post: helsinki.hao@oikeus.fi

Besvär kan även lämnas in via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Besvärstiden är 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Beräkning av tiden för sökande av ändring

Kyrkobesvär ska anföras inom 30 dagar räknat från delfåendet, denna dag undantaget. En part anses ha fått del av ett beslut den sjunde dagen efter att brevet skickades, om det inte visas att delgivningen har skett senare, eller vid den tid mottagningsbeviset visar eller vid den tid som

antecknats på ett separat intyg över delfående. Vid elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet skickades, om inte något annat visas. En församlingsmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram till allmänt påseende.

Besvärens innehåll

I besvären ska följande anges:

- Ändringssökandens namn och kontaktinformation
- postadress och eventuell annan adress till vilken rättegångshandlingarna kan sändas
- e-postadress, om besvärsmyndighetens beslut kan delges elektroniskt
- det beslut i vilket ändring söks
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- grunderna för yrkandena
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Ändring av kontaktuppgifterna ska utan dröjsmål anmälas till besvärsmyndigheten medan besvären är anhängiga.

Bilagor till besvären

Till besvären ska fogas:

- det överklagade beslutet jämte besvärсанvisning
- utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet eller annan utredning om när besvärstiden börjar
- handlingar som åberopas till stöd för yrkandet, om inte dessa redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Ombud ska bifoga fullmakt. Om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat, behöver fullmakt dock inte uppvisas i de situationer som avses i 5 kap. 32 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Inlämnade av besvär

Besvärshandlingarna ska inom besvärstiden lämnas in till den besvärsmyndighet som anges i beslutet. Besvärshandlingarna kan på eget ansvar sändas per post, genom bud eller elektroniskt. Handlingarna ska postas i så god tid att de hinner fram innan pastorsexpeditionen stänger den sista dagen av besvärstiden. Ett elektroniskt meddelande anses ha kommit in till en myndighet när det finns tillgängligt för myndigheten i en mottagaranordning eller ett datasystem på ett sådant sätt att meddelandet kan behandlas.

Rättegångsavgift

Enligt 2 § i lagen om domstolsavgifter (1455/2015) tas en rättegångsavgift ut av den som anför besvär, om inte något annat följer av lagens 5, 7, 8 eller 9 §. Enligt 1 § i justitieministeriets förordning om justering av avgifter enligt 2 § i lagen om domstolsavgifter (1383/2018) är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 270 euro.